

MUZEJI I ZBIRKE KNJIŽEVNE BAŠTINE NA HRVATSKIM OTOCIMA

mr. sc. SNJEŽANA RADOVANLIJA MILEUSNIĆ □ Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb

sl.1. Detajl stalnoga postava Memorijalnoga centra Faust Vrančić (Prvič Luka na otoku Prviću) posvećen jednome od najsvestranijih hrvatskih humanista Faustu Vrančiću (Šibenik, 1551. – Venecija, 1617.). Foto: Snježana Radovanlija Mileusnić

sl.2. Pogled na župnu crkvu sv. Marije od Milosti u Prvič Luci u kojoj je po vlastitoj želji sahranjen Faust Vrančić.

¹ Književna baština u muzejima, Muzejski dokumentacijski centar, <https://kbm.mdc.hr/> (pristupljeno 1. prosinca 2023.).

² Književna baština u muzejima, „Andro Vid Mihičić“, <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detaljni/andro-vid-mihicic/126> (pristupljeno 5. prosinca 2023.).

³ Lošinjski muzej, „Zbirka Andra Vida Mihičića“, https://www.muzej-lošinj.hr/zbirka_andro_vid_mihicic (pristupljeno 5. prosinca 2023.).

⁴ Irena Dlaka, „Ostavština Andra Vida Mihičića: intimna zbirka umjetnina i misli“, *Muzeologija* 43/44 (2006): 116, <https://hrcak.srce.hr/76965> (pristupljeno 5. prosinca 2023.).

Koliko je muzeja i zbirk posvećenih nekome od hrvatskih književnika utemeljeno na jadranskim otocima – pitanje je na koje smo željeli pronaći odgovor uvidom u tematski portal *Književna baština u muzejima*¹ (KBM).

Naime, tematski online vodič *Književna baština u muzejima* ustanovljen je kao oblik promocije hrvatskih muzeja i galerija, njihovih fondova i djelatnosti, ali posredno i hrvatskih književnika i njihovih ostavština. Ta ostavština, koju smo nazvali književnom baštinom, ne obuhvaća samo knjige čiji su autori neki od hrvatskih književnika, a nisu ni samo njihove osobne knjižnice koje su stvarali tijekom svojega života, a koje svjedoče o njihovim čitalačkim interesima. Književna baština odnosi se na svekoliku muješku građu koju muzeji prema svom poslanju prikupljaju – na materijalna i nematerijalna svjedočanstva njihova suživota sa svojim suvremenicima. Tako su književnom baštinom obuhvaćene i fotografije, pisma, rukopisi, dokumenti, povjete i nagrade, različiti odjevni, ukrasni ili uporabni predmeti, namještaj, prometa, različite memorabilije i sva ostala grada kojom su se koristili, koju su proizveli, primili ili je bila dijelom njihova života. Tom su baštinom obuhvaćena i likovna djela kojima su teme književni portreti ili neki od njihovih književnih likova i tema, kao i različiti multimedijalni proizvodi.

U KBM-u je trenutačno registrirano oko 270 književnih imena čija se književna baština nalazi u hrvatskim muzejima. Vodič se kontinuirano dopunjava novim imenima, novim jedinicama književne baštine ili pak novim referencijama na odabrane publikacije, izložbe ili projekte

kojima su muzeji (samostalno ili u suradnji s nekom od baštinskih ustanova) promovirali hrvatske književnike ili neke književne teme.

U tekstu ćemo dati pregled deset muzeja i zbirk s osam hrvatskih otoka u čijim je fundusima trenutačno evidentirana baština deset književnika.

MALI LOŠINJ

Andro Vid Mihičić², pseudonimom Andre Vite (Beli na Cresu, 1896. – Mali Lošinj, 1992.), bio je hrvatski povjesničar umjetnosti i pjesnik pretežito duhovne poezije, iz čije je literarne ostavštine izvučen moto cijelog portala: „Teško je gaziti zemlju bez uporišta u oblacima.“

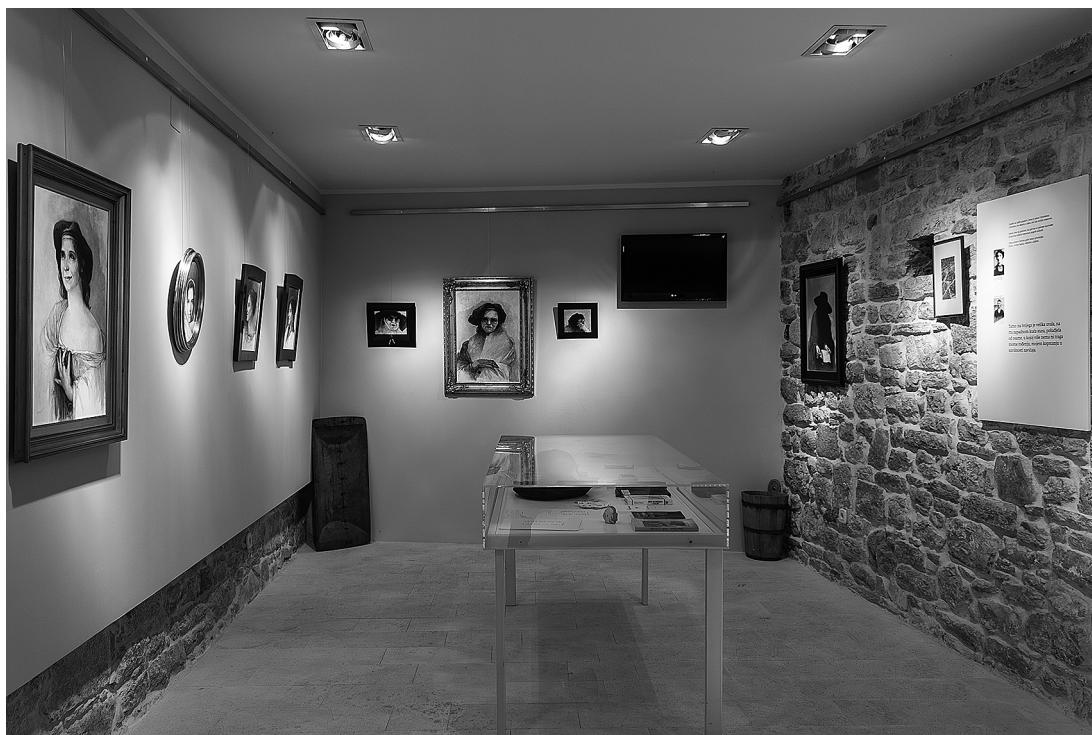
U njegovoj biografiji, koja obuhvaća i svećenički habit i partizansku petokraku, izdvajamo i kustoski rad u splitskoj Galeriji umjetnina te u zagrebačkome Nacionalnom muzeju moderne umjetnosti (tada Modernoj galeriji u Zagrebu), kao i sveučilišni rad na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.

Na Malom Lošinju, u **Lošinjskome muzeju**, ustrojena je Zbirka Andre Vida Mihičića³, i to na temeljima donacije Andre Vida i Katarine Mihičić iz 1988. godine.

„Gusto ispisani papiri i papirići, dnevnicici i pisma pri-družuju se slikama, crtežima, grafikama i skulpturama skupljenim godinama u njegovu malom zagrebačkom stanu. Tu ‘intimnu zbirku umjetnina i misli’ Mihičić je 1988. godine darovao svome rodnom kraju.“⁴

Zbirka sadržava vrijedne umjetnične poznatih hrvatskih umjetnika 20. stoljeća, a one su uglavnom dar tih umjetnika s kojima je Mihičić prijateljevao ili im bio profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Osim umjetnina, u Zbirci su i osobni predmeti, korespondencija i bilješke Andre Vida Mihičića.

U stalnom postavu izložena je njegova likovna zbirka, no „zbog pomanjkanja prostora nije bilo moguće adekvatno prezentirati Mihičićevu bogatu spisateljsku ostavštinu“ (Isto, bil. 2.). Ipak, posjetitelji mogu vidjeti poneke predmete kao što su osobna iskaznica iz 1948., potvrda o sudjelovanju u narodnooslobodilačkom pokretu izdانا 1947. ili portret Andre Vida Mihičića, rad Ive Kerdića.

PRVIĆ

Jedan od najsvestranijih hrvatskih humanista **Faust Vrančić** (Šibenik, 1551. – Venecija, 1617.)⁵ najpoznatiji je kao izumitelj i autor knjige tehničke literature *Novi strojevi* (*Machinae novae*, 1615.), a navodi ga i *Hrvatska književna enciklopedija* (sv. 4, str. 458–459) kao latinista, prevoditelja i leksikografa. Stoga je Vrančić obuhvaćen i na portalu KBM, koji upućuje na njegovu književnu baštinu predstavljenu u **Memorijalnom centru „Faust Vrančić“**⁶, otvorenome 2012. godine u Prvić Luci na otoku Prviću, otoku Faustova djetinjstva na kojem je, prema osobnoj želji, i pokopan u župnoj crkvi sv. Marije od Milosti u Prvić Luci.

U stalnom postavu i na mrežnim stranicama posjetitelji se, među ostalim, mogu upoznati i s njegovim *Rječnikom pet najodličnijih europskih jezika* (latinskoga, talijanskoga, njemačkoga, dalmatinskoga i mađarskoga), prvim hrvatskim i prvim mađarskim rječnikom u povijesti. Objavljen je u Veneciji 1595. i smatra se temeljem hrvatske leksikografije. Izloženo je i pet latinskih pjesama Fausta Vrančića te naslovica hagiografskog djela *Život nikoliko izabranih divic*, napisanoga na hrvatskom jeziku. Djelo o 12 ranokršćanskih mučenica posvećeno je redovnicama plemkinjama benediktinskog samostana Sv. Spasa u Šibeniku.

Bogate refencije u KBM-u upućuju i na djelatnosti Gradskoga muzeja Šibenik, kao i na Virtualni muzej Fausta Vrančića, projekt Gradske knjižnice u Šibeniku.⁷

ZLARIN

Na Zlarinu, rodnom otoku jedne od najznačajnijih pjesnikinja suvremene hrvatske književnosti **Vesne Parun** (Zlarin, 1922. – Stubičke Toplice, 2010.), u Kući Kažerma, Kulturno-umjetničko društvo „Koralj“ ustrojilo je omanju Muzejsku zbirku unutar čijeg je postava bila izložena i **Spomen-zbirka Vesne Parun**. U jednoj prostoriji, uz likovne portrete i fotografije Vesne Parun, njezine knjige i rukopise, nalazila se i staklena izložbena vitrina s nekoliko njezinih osobnih predmeta koje je darovala Zlarinu pri svom posjetu 2006. godine. Među darovanim predmetima – kapom od tamnog samta, džepnim radioprijamnikom, narukvicom, naočalamama i njihovim etuiom, nalivperom – nalazili su se i neki za koje je Vesna sama napisala legende. Tako se na bijelim papiricima, uz predmete moglo pročitati, Vesninom rukom napisano: „Moja indijska haljina, iz sedamdesetih g. za zlarinski ormar. Vesna Parun“; „Crni kombine (za svečanje haljine) Zlarinu kao ostavština. Vesna Parun. Listopad 2006.“. Svi su predmeti iz Spomen-zbirke spakirani i pohranjeni zbog renoviranja Kuće Kažerma u kojoj je u lipnju 2023. otvoren Hrvatski centar koralja Zlarin, financiran zajedničkim sredstvima Grada i bespovratnim sredstvima Europske unije.⁸ U njegovu stalnom postavu trenutačno se nalazi čitaonica koja posjetiteljima predstavlja i poeziju zlarinske pjesnikinje Vesne Parun.⁹

Do uređenja Doma kulture ili neke druge zlarinske kuće za izlaganje ostavštine Vesne Parun na Zlarinu, gdje je rođena 10. travnja 1922. i gdje je prema vlastitoj želji 2010. i sahranjena – na starom groblju u Grohotama, uz crkvu svetog Stjepana, u tematskom vodiču KBM-a uz ime Vesne Parun¹⁰ vezivat će se neke druge usta-

sl.3. Spomen-zbirka Vesne Parun sadržava likovne portrete i fotografije Vesne Parun, njezine knjige i rukopise, ali i nekoliko osobnih predmeta koje je pjesnikinja darovala Zlarinu pri svom posjetu 2006. godine.

sl.4. Brončana bista Andra V. Mihičića, autora Ante Starčevića iz 1972. godine u Lošinjskom muzeju.

⁵ Književna baština u muzejima, „Faust Vrančić“, <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/faust-vrancic/42> (pristupljeno 8. prosinca 2023.).

⁶ Memorijalni centar „Faust Vrančić“, mc-faustvrancic.com (pristupljeno 8. prosinca 2023.).

⁷ Virtualni muzej Fausta Vrančića, „Gradska knjižnica Juraj Šižgorić“ Šibenik, <https://faust.knjiznica-sibenik.hr/hr/> (pristupljeno 8. prosinca 2023.).

⁸ Goranka Horjan, „Zlarin – otvoren Hrvatski centar koralja“, *Vijesti iz svijeta muzeja: Newsletter* 195 (13. lipnja 2023.), <https://mdc.hr/hr/mdc/publikacije/newsletter/newsletter-13-06-2023/#zlarin> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

⁹ „Hrvatski centar koralja“, <https://hckz.hr/> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

¹⁰ Književna baština u muzejima, „Vesna Parun“, <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/vesna-parun/142> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

sl. 5. Publikacije iz ostavštine Vladimira Nazora koje se čuvaju u Bibliografskoj zbirki Đure Nazora (Muzej otoka Brača u Škripu, na Braču).
Snimio: Boris Cvjetanović

¹¹ Nevenka Bezić Božanić, „Memorijalna zbirka Marku Maruliću u Nečujmu na otoku Šolti”, *Vijesti Društva muzejsko-konzervatorskih radnika NR Hrvatske* 8, 1(1959): 7-8.

¹² Iz Arhivske zbirke C. Fiskovića, Meštrovićeva pisma.

¹³ Cvito Fisković, „Marulić, Balitorilići i Meštrović u Nečujmu”, *Colloquia Maruliana* 4 (1995): 135, <https://hrcak.srce.hr/9823> (pristupljeno 15. prosinca 2023.).

¹⁴ Isto, 136.

¹⁵ Književna baština u muzejima, „Vladimir Nazor”, <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detajli/vladimir-nazor/133> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

¹⁶ Više o identifikaciji i popisu građe te ustroju Zbirke vidjeti u: Andrea Matoković, „Ostavština Đure Nazora u Muzeju otoka Brača u Škripu”, *Muzeologija* 48-49 (2012): 274-284, <https://hrcak.srce.hr/file/164866> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

¹⁷ Isto, 276.

¹⁸ Muzejski dokumentacijski centar, „Izvješće Muzeja otoka Brača u Škripu: izvješće o radu za 2021. godinu”, https://mdc.hr/files/pdf/Izvjesca/2021/Muzej%20otoka%20Bra%C4%8D%C4%88a_2021_mdc.pdf (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

¹⁹ Andrea Matoković, „Muzej otoka Brača u Škripu”, *Informatica Museologica* 42 (2011): 44, <https://hrcak.srce.hr/file/198200> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

²⁰ Turistička zajednica općine Milna, „Kuća Vladimir Nazor”, <https://tz-milna.hr/kuca-vladimir-nazor/> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

nove, poput Muzeja Prigorja u Sesvetama ili Hrvatskoga državnoga arhiva u Zagrebu, koji se raznim izložbama, organiziranjem obilježavanja obljetnica u Hrvatskoj i inozemstvu te publiciranjem pjesnikinja opusa aktivno brinu o njezinoj ostavštini.

ŠOLTA

U ovom kratkom pregledu otočnih književnih memorijala treba spomenuti i otok Šoltu, uz koju se vezuju imena dvaju velikih hrvatskih književnika – Marka Marulića i Petra Hektorovića. Naime, Marko Marulić je boravio u Nečujmu, u ljetnikovcu svojega prijatelja Dujma Balistića (kojemu je i posvetio svoju *Juditu*), a Petar Hektorović posjećuje Nečujam u spomen na Marulića, što i opisuje u svojem *Ribanju i ribarskom prigovaranju*. Bili su to osnovni razlozi za inicijativu Muzeja grada Splita da se 1958. godine osnuje **Memorijalna zbirka Marka Marulića u Nečujmu**.¹¹

U Memorijalnoj je zbirci izloženo Marulićovo poprsje, rad Ivana Meštrovića, za što je, na zamolbu Cvite Fiskovića, Ivan Meštrović dao svoje dopuštenje rekavši: „Ja se zajedno sa vama radujem svakom nastojanju odavanja pošte našoj kulturnoj prošlosti.”¹²

Fisković, nadalje, o tome piše: „Šoltani odliju Marulićovo poprsje i u obnovljenoj kući u Nečujmu izlože ga s ostalim zavičajnim spomenicima tu okupljenim, a kao sjećanja na Hektorovićev posjet Nečujmu postave na obali kameni stup s natpisom o opjevanom pristajanju njegova čamca u ovom zaljevu, čija ljepota je nadahnula Marulića na pjesmu.”¹³

Pišući svoj tekst 1995. godine, Fisković navodi kako bi memorijalnu zbirku u Nečujmu trebalo obnoviti: „Zbirku u Nečujmu s Marulićevim tiskanim i nedavno prevedenim djelima, zavičajnim stvarima i Meštrovićevim djelom bi trebalo obnoviti, to više što bi se time u surašnjem razvitku turizma pokazao u ljepoti i privlačnosti ovog pitomog krajolika dragocjeni isječak iz naše kulturne baštine. Pri tome će rado ponovno, kao i 1958. godine, kada bijaše otvorena, sudjelovati splitski konzervatori i muzealci svojom stručnom pomoći.”

On predlaže da novi postav svakako obuhvati i gospodarstvo i zemljoradnju otoka Šolte iz Marulićeva i Hekto-

rovićeva doba jer su obojica opjevala prirodne ljepote i bogatstvo otoka: „(...) sam Marul nabraja u pozivu Frani Božićeviću, pored spomena maslina, da su tu sazrijevali (...) plodovi ča nam ih voćnjaci daju za jstvo. Kruške, jal smokvica, jal jabuka medenih slast, i vrtove s povrćem karfiolom, ciklom i grahamom.”¹⁴

BRAČ

Ostavština književnika **Vladimira Nazora** (Postira na Braču, 1876. – Zagreb, 1949.) može se pronaći u više muzeja i različitih baštinskih ustanova¹⁵, no među malobrojnim otočnim muzejima portal KBM upućuje nas na **Muzej otoka Brača**, smješten u Škripu.

Muzej, naime, ima ustrojenu Bibliografsku zbirku Đure Nazora¹⁶ koja je u prosincu 2018. izdvojena iz Kulturno-povijesne zbirke. Zbirka sadržava ostavštinu Đure Nazora koja se odnosi na njegova rođaka – književnika i pisca Vladimira Nazora. Naime, Đuro Nazor se briuo o kući i imanju Vladimira Nazora u luci Bobovišća te je u njoj 30. svibnja 1926., uz proslavu Vladimirova 50. rođendana, otvorio memorijalni muzej Vladimira Nazora. „Muzej” je bio dobro posjećen; u obiteljski dom Vladimira Nazora navraćali su književnikovi obožavatelji, domaći i inozemni, prevoditelji njegovih djela te profesori i studenti u sklopu organiziranih stručnih ekskurzija.¹⁷ No Vladimir Nazor, prema riječima kustosice Andree Matoković, nije podržavao tu ideju smatrajući kako su nastojanja njegova nečaka neozbiljna i neodgovorna te da se takvi muzeji podižu preminulim i velikim književnicima kakvim se zbog svoje skromnosti Vladimir Nazor nije smatrao.

Vrlo detaljan opis Bibliografske zbirke Đure Nazora, koju uglavnom čini knjižna, rukopisna, dokumentarna, hemerotečna i efemerna građa, naveden je i u *Izvješćima Muzeja otoka Brača* za 2021. godinu, u kojima se navodi njezin sadržaj i struktura nakon provedene revizije. Posebnu podzbirku čini građa o Vladimиру Nazoru, podijeljena na nekoliko većih cjelina, uz poštovanje donatorova nazivlja. To su: 1. *Predavanja o Vladimиру Nazoru*; 2. *Štampa o Vladimиру Nazoru*; 3. *Štampa o izvedenim dramskim djelima Vladimira Nazora*; 4. *Štampa o deklamiranim pjesmama Vladimira Nazora*; 5. *Štampa o muzičkim kompozicijama na tekstove Vladimira Nazora*; 6. *Vladimir Nazor kao partizan i 7. Smrt pjesnika i borca Vladimira Nazora*.¹⁸

Nastojanja Muzeja da se očuva književna riječ odražavaju se i u suradnji s drugim baštinskim ustanovama na otoku Braču, kao i u aktivnom sudjelovanju Muzeja na *Festivalu čakavske riječi*.¹⁹

Na otoku se, u Bobovišćima na Moru, nalazi i rodna kuća Vladimira Nazora²⁰, u kojoj je odrastao, a i kasnije rado boravio. U kući je smještena mala memorijalna zbirka s Nazorovim rukopisima, predmetima i fotografijama. Pjesnikova je kuća, sa sklopom okolnih kuća, proglašena zaštićenim kulturnim dobrom Republike Hrvatske.

HVAR

S gradom Hvarom na istoimenom otoku povezuje se ime **Hanibala Lucića** (Hvar, 1485. – 1553.)²¹, najvećeg pjesnika hrvatske renesansne književnosti i autora jedne od najljepših ljubavnih pjesama *Jur nijedna na svit vila*, kao i prve svjetovne drame na hrvatskom jeziku *Robinja*.

Portal KBM upućuje na **Muzej hvarske baštine** i ljetnikovac Hanibala Lucića koji se na mrežnim stranicama Muzeja opisuje kao „ubava kamera vila među poljima i vinogradima koje je pjesnik posjedovao istočno od Katedrale. Izgrađena je oko 1530. godine, a sastoji se od perivoja ograđenog visokim zidom i dviju manjih jednokatnica uz južnu granicu sklopa. Kameni pragovi prozora i vrata, istočne kuće, nekadašnjeg Lucićevog utočišta, te ograda, stupovi i konzole terase oblikovani su renesansnom slogu.”²²

U ljetnikovcu je 1999. uređen Salon Hanibala Lucića, namješten starinskim pokućstvom i posobljem, starim knjigama i umjetninama, među kojima je i jedini portret pjesnika u zrelim godinama, koji je, prema Nikši Petriću, najvjerojatnije naslikao Petar Bartučević oko 1546.

Muzej hvarske baštine u svojoj se djelatnosti bavi i skupljanjem, čuvanjem i prezentacijom građe vezane za povijest i djelovanje Hrvatskoga povjesnoga kazališta, koje je kao jedno od najstarijih europskih javnih kazališta djelovalo od 17. stoljeća.²³

U svojoj Zbirci starih knjiga Muzej hvarske baštine čuva i raritetne knjige romanopisca, povjesničara i diplomata **Ivana Franje Biundovića** (Hvar, 1573. – Aubonne, Švi-

garska, 1644.)²⁴. Vrlo važan doprinos promociji i prezentaciji književnog rada još jednoga svog zavičajnika Muzej je dao objavljinjanjem prvoga hrvatskog prijevoda romana *Izgnana djeva* (2021.), koji je prvi put, kao *La donzella desterrada*, objavljen na talijanskom jeziku (Venecija, 1627.).

Upisom imena renesansnog pjesnika i filozofa **Petra Hektorovića** (Hvar ili Stari Grad, 1487. – Stari Grad, 1572.)²⁵ u tražilicu KBM-a kao rezultat se nudi **Muzej Staroga grada** u Starom Gradu na otoku Hvaru. Kontinuirani i višegodišnji rad Muzeja na promociji i očuvanju književnog djela Petra Hektorovića posebice se ogleda u bogatoj izdavačkoj djelatnosti Muzeja. Među novijim izdanjima, osim objave Hektorovićeva *Ribanja i ribarskoga prigovaranja* u prijevodu Edward D. Goya na engleski jezik (2019.), u ovoj prilici izdvajamo najnoviji vodič koji je priredio Aldo Čavić, a u njemu je objavljen životopis pjesnika, opis i prijepis jedinstvenog spjeva iz 1568. godine o trodnevnom izletu ribarskom barkom od Hvara do Šolte i natrag, opis i povijest Hektorovićeva ljetnikovca Tvrđlja, koji je „Hektoroviću bila životna, trajna oepsija, jednako mu važna kao i književno djelo”²⁶ te popis i opis Hektorovićevih mudroslovnih kamenih natpisa u kompleksu Tvrđlja. Konkretni su to doprinosi Muzeja novom čitanju starih tekstova i stvaranju slike identiteta otoka Hvara prije pet stoljeća.²⁷

U Tvrđlju Petra Hektorovića Muzej je izložio svoju Etnografsku zbirku na temelju koje se, uz iščitavanje pjesnikovih stihova, može prepostaviti kako je izgledala kužina i konoba u Hektorovićovo vrijeme.

sl.6. U ljetnikovcu Hanibala Lucića (Hvar, 1485. – 1553.), najvećeg pjesnika hrvatske renesansne književnosti, smješten je Muzej hvarske baštine.

²¹ Književna baština u muzejima, „Hanibal Lucić”, <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/hanibal-lucic/105> (pristupljeno 12. prosinca 2023.).

²² Muzej hvarske baštine, „Ljetnikovac Hanibala Lucića”, <https://www.muzejhvar.com/ljetnikovac-hanibala-lucica/> (pristupljeno 12. prosinca 2023.).

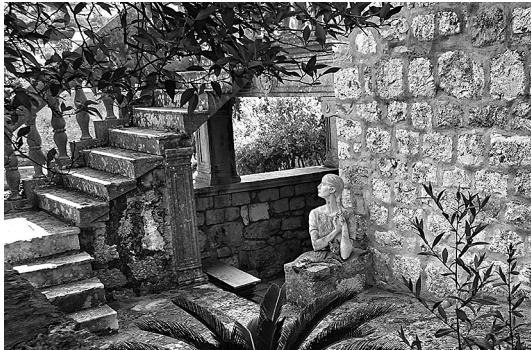
²³ Vidjeti više u: Mirjana Kolumbić Šćepanović, *Hvar i njegovo kazalište: 1612. – 2012.* (Hvar: Grad Hvar; Muzej hvarske baštine, 2012.).

²⁴ Književna baština u muzejima, „Ivan Frano Biundović”, <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/ivan-frano-biundovic/286> (pristupljeno 12. prosinca 2023.).

²⁵ Književna baština u muzejima, „Petar Hektorović”, <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/petar-hektorovic/278> (pristupljeno 12. prosinca 2023.).

²⁶ Aldo Čavić, *Ribanje i ribarsko prigovaranje Petra Hektorovića: mali vodič* (Stari Grad: Muzej Staroga Grada; Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2020): 33.

²⁷ Tu je tezu obranio ravnatelj Muzeja Staroga Grada u svojoj doktorskoj disertaciji objavio: „Ipak, osokoljeni novim teorijama i novim pogledima na društvo, društvene strukture, iskaze kolektivne memorije, jezik i književnost kao poseban kod u kojem se mogu očitati specifičnosti vremena/prostora, tekst kao diskurs, teorijama koje su u posljednjim dekadama XX. stoljeća omogućile novo čitanje starih tekstova, pogled na prošlost obasjan novom svjetlošću, pokušat čemo u tom svjetlu vidjeti Hvar XVI. stoljeća i odgovoriti na pitanje o identitetu toga otoka prije pet stoljeća”; u: Aldo Čavić, *Predodžba identiteta hvarske komune u književnosti XVI. stoljeća* (doktorski rad, Sveučilište u Zadru, 2018): 1, <https://dr.nsk.hr/islandora/object/unizd%3A2703/dastream/PDF/view> (pristupljeno 12. prosinca 2023.).

sl.7. Pogled na dvorište ljetnikovca Hanibala Lucića, autora jedne od najljepših ljubavnih pjesama *Jur nijedna na svit vila*.

sl.8. Škrinja s raritetnim izdanjima, izložena u Salonu Hanibala Lucića (Muzeja hvarske baštine)

sl.9. Muzej hvarske baštine dao je važan doprinos promociji i prezentaciji književnog rada Ivana Franje Biundovića (Hvar, 1573. – Aubonne, Švicarska, 1644.) objavljuvajući hrvatskoga prijevoda romana *Izgnana djeva* (2021.) s talijanskoga izvornika iz 17. stoljeća, koji se čuva u Zbirci starih knjiga.

Uz ime književnika **Marina Franičevića** (Vrisnik na Hvaru, 1911. – Zagreb, 1990.)²⁸ na portalu KBM vezuje se

Muzej općine Jelsa, jedan od najmladih muzeja na otoku Hvaru, osnovan 2010. godine. Muzej je 2011. preuzeo donaciju od Ine Franičević, a donirani predmeti svjedoče o životu i radu njezina supruga Marina Franičevića. Donacija „se sastoji od: namještaja radne sobe, bibliotike s oko 7000 naslova, nekoliko umjetničkih slika te osobnih predmeta pisca Marina Franičevića“.²⁹

Uporabni predmeti obuhvaćaju namještaj (radni stol, stolac, sjedalicu, fotelje, kauč, vitrine, police), knjižnu građu (spakiranu u 80-ak kartonskih kutija), slike i druge predmete (aktovke, drvenu zdjelu, košaru). Ta je memorialna građa ustrojena u muzejsku **Zbirku književnika Marina Franičevića** i prema želji darovateljice izložena u Franičevićevu rodnom Vrisniku, u zgradи bivše Seoske blagajne i čitaonice³⁰, u prostoriji na drugom katu, veličine 8 x 6 m.

Muzej je 2021. godine na svojim mrežnim stranicama objavio originalni i suvremeni multimediji umjetnički projekt *Poetska mapa Hvara*³¹, koji svojoj publici nastoji približiti tradicijsku glazbu i dijalektnu poeziju Jelse, Vrisnika i Humca na otoku Hvaru. Glazba je inspirirana zapisima tradicijske glazbe skladatelja i muzikologa Jelšanina Antuna Dobronića, a autori pjesama su Vrisničani braća Marin Franičević i Jure Franičević-Pločar. U *Poetskoj mapi* je i pjesma *Stari tovar* Marina Franičevića, koja „kroz notu humora i ironije opisuje ljudsku i magareću prolaznost te ispreplitanje njihovih sloboda“, a njezina izvedba na festivalu *Etno Hvar* „pokazuje kako dijalektalna poezija u suvremenoj glazbenoj interpretaciji i te kako komunicira sa današnjim slušateljem“.³²

28 Književna baština u muzejima, „Marin Franičević“, <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detajl/marin-franicevic/269> (pristupljeno 13. prosinca 2023.).

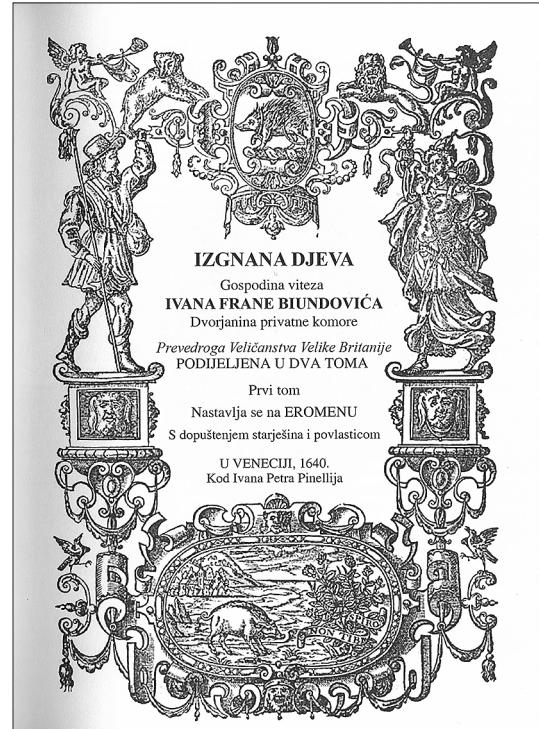
29 Općina Jelsa, „Zaključak o prihvaćanju darovanja gospode Ine Franičević“, 13. prosinca 2011., *Službeni glasnik Općine Jelsa* 18 (2011), https://jelsa.hr/SLU_BENI_GLASNIK_OPAEINE_JELSA_-br.18_2011.pdf (pristupljeno 13. prosinca 2023.).

30 Topohvar, „Radna soba i biblioteka Marina Franičevića“, <https://www.topohvar.at/orte/vk/vk-tg-04-1/> (pristupljeno 13. prosinca 2023.).

31 Muzej Općine Jelsa, „Poetska mapa Hvara“, <https://muzejopcinejelsa.hr/category/poetska-mapa-hvara/> (pristupljeno: 12. prosinca 2023.).

32 Marin Franičević, „Stari tovar“, u: *Poetska mapa Hvara*, <https://muzejopcinejelsa.hr/2021/06/29/stari-tovar/> (pristupljeno: 12. prosinca 2023.).

33 Anči Fabijanović, „O počecima Memorijalne zbirke Ranko Marinković“, <https://www.mzrm.hr/o-zbirci/> (pristupljeno 17. prosinca 2023.),

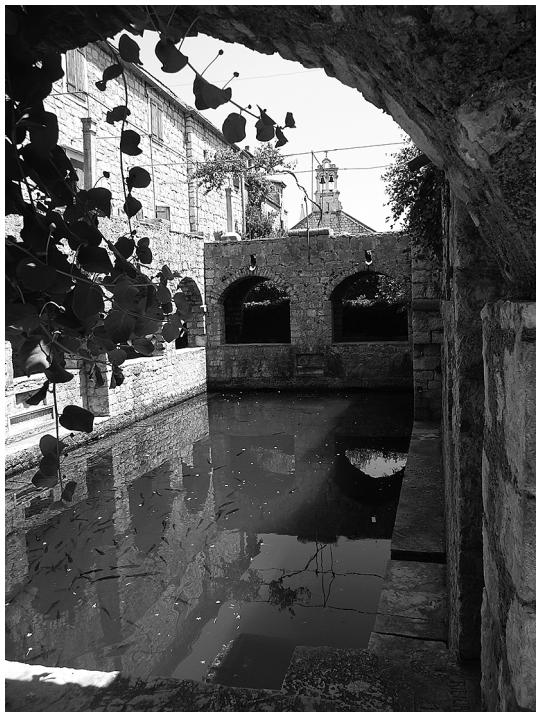
VIS

Ako vas sretni puti i mirno more odvedu do otoka Visa, nakon što s obronka ponad uvale grada Komiže posjetite Groblje uz crkvu svetoga Nikole gdje je, poštujući njegovu želju iskazanu za života, sahranjen najpoznatiji viški književnik **Ranko Marinković** (Komiža, 1913. – Zagreb, 2001.), treba se uputiti u grad Vis. Ondje se Marinković rodio, na što upućuje i spomen-ploča na njegovoj rođnoj kući u ulici Kut, koju su postavili Grad Vis i Matica hrvatska 2003. godine.

Tom se književnom šetnjom po otoku Visu zatvara životni krug „sjor Ranka“ jer, prema riječima Anči Fabijanović, osnivačice **Memorijalne zbirke Ranka Marinkovića (MZRM)**, „Vis je bio njegov početak i kraj, trajna inspiracija njegove umjetničke snage i talenta“.³³

Poticaj za osnivanje MZRM-a bili su *Dani Ranka Marinkovića*, koji su se održavali od 2002. godine u Komiži kao bijenala manifestacija u organizaciji Razreda za književnost HAZU-a i Društva hrvatskih književnika. Iako su tijekom *Dana* održavani znanstveno-stručni skupovi³⁴, predavanja, pjesničke večeri i razne priredbe u spomen na toga velikog hrvatskog književnika i uvijek su bili popraćeni zbornikom rada što ga je objavljivao Književni razred HAZU-a, Anči Fabijanović kaže: „Ja sam željela nešto drugo – vratiti Ranka Marinkovića u zavičaj kroz memorabilije, sjećanja, novi pristup njegovu djelu i životu... Željela sam da Zbirka na neki način postane centar živog sjećanja na Marinkovića, a to su nužno ‘sentimentalna posla’, da se tako izrazim.“³⁵

Ideju je ojačalo i veliko zanimanje za izložbu (2008.) obiteljskih i malokad viđenih fotografija Ranka Marinkovića (s grozdom u ruci, kako gimnasticira ili u odsjaju sunca

proučava sandalu itd.), objavljenih u časopisu *Most – The Bridge* (2008).³⁶

Zbog svega toga 2008. godine osniva se **Memorijalna zbirka Ranka Marinkovića** (MZRM) kako bi sačuvala memoriju na Ranka Marinkovića te svojom građom i različitim aktivnostima istrajala u očuvanju i približavanju njegova života i književnog djela svojim posjetiteljima.

Iz dvije prostorije u Kulturnom centru grada Visa Zbirka se selila i danas je smještena u zgradi Osnovne škole u

prostorima koje dijeli s viškim Ogrankom Matice hrvatske. Na to upućuje i naziv na ulaznim vratima, čiji su vizualni identitet izradili Luka Borčić i Ivan Dorotić.³⁷

Na mrežnim stranicama MZRM-a³⁸ detaljno su opisani ustroj, misija i sadržaj Zbirke. Tako se navodi kako Zbirka sadržava izdanja Marinkovićevih knjiga prikupljenih pretežito donacijama (Školske knjige, Knjižnice HAZU-a i drugih darivatelja), među kojima su i donacije knjiga iz osobne knjižnice akademika Tonka Maroevića kao njegov doprinos marinkovićologiji; kazališni plakati i programske knjižice (među kojima je i donacija zagrebačkoga Hrvatskoga narodnog kazališta); različiti tekstovi koji su o njemu napisani; pjesme posvećene Marinkoviću (među njima i one Ante Stamaća, Borisa Marune); zbirka umjetničkih slika i skulptura (Krunoslava Bošnjaka, Nenada Marasovića, Lenke Singolo, Ive Jerkovića i dr.); fotografije; osobni predmeti poput šaha na kojemu je Marinković igrao (donacija Hrvatskoga kulturnog kluba), bogata hemeroteka i dr. Iznimno je vrijedna i multimedijalska zbirka unutar koje je i donacija Hrvatske radio-televizije, koja na 32 CD-a donosi snimke igranih i dokumentarnih filmova. Zanimljiva su i četiri sveske Marinkovićeve zbirke *Ruke* na brajici kao dar Hrvatske knjižnice za slikepe.³⁹ Zbirka se i dalje kontinuirano popunjava, ali trenutačno nema svoj stalni postav.

Zbirka vrlo aktivno sudjeluje u različitim aktivnostima poput obilježavanja stogodišnjice rođenja Ranka Marinkovića (Večer razgovora: riječ Ranka Marinkovića i riječ o Ranku Marinkoviću, 2013.⁴⁰), a Udruga „Memorijalna

sl.10. Ulaz u zgradu Muzeja Staroga Grada, koji kontinuirano radi na promociji i očuvanju književnog djela renesansnog pjesnika i filozofa Petra Hektorovića (Hvar ili Stari Grad, 1487. – Stari Grad, 1572.)

sl.11. Ribnjak okružen trijemom u ljetnikovcu – Tvrđi Petra Hektorovića

sl.12.-13. Hektorovićevi mudroslovni kameni natpsi u kompleksu Tvrđi

34 Godine i teme *Dana Ranka Marinkovića*: 2002: *Između otoka i kopna*; 2004: *Ranko Marinković u svom vremenu 1913. – 2001.*; 2006: *Ranko Marinković danas*; 2008: *Suvremenost Ranka Marinkovića*; 2010: *Poetika Ranka Marinkovića*; 2012: *Od grada do Mediterana*. *Književno djelo Ranka Marinkovića*; 2014: *Teatar Ranka Marinkovića*; 2016: *Identitet, nasljeđe, recepcija*; 2018: *Izazovi medija*; 2021: *Kolo oko Marinkovića*; 2023: *Transgresivne poetike i prakse u stvaralaštvu Ranka Marinkovića i njegovih suvremenika*. Više na: *Dani Ranka Marinkovića*, <https://www.mzrm.hr/dani-ranka-marinkovica> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).

35 Anči Fabijanović, „O počecima Memorijalne zbirke Ranko Marinković“.

36 „Tematski blok: Dossier Ranko Marinković“, *Most: časopis za međunarodne književne veze / The Bridge: Croatian Journal of International Literary Relations* 9–10 (1995): 27–35.

37 Vizualni identitet MZRK-a nastao je kao kombinacija dviju tipografija – rukopisne (jer je Marinković sva svoja djela pisao isključivo rukom) i tipografije pisacéga stroja kao asocijacija na književno stvaralaštvo 20. stoljeća. Podatci preuzeti s izložbenog panoa u postavu MZRM-a.

38 „Memorijalna zbirka Ranka Marinkovića (MZRM, Vis)“, <https://www.mzrm.hr/> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).

39 Dio predmeta može se vidjeti i na: Književna baština u muzejima, „Ranko Marinković“, <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detajli/ranko-marinkovic/110> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).

40 Mira Muhoberac, „S Marinkovićem na Visu“, *Vijenac* 496 (2013), <https://www.matica.hr/vijenac/496/s-marinkovicem-na-visu-21380/> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).

sl.14. Rodna kuća Ranka Marinkovića u ulici Kut, grad Vis. Foto: Snježana Radovanlija Mileusnić

sl.15. Dio stalnog postava Memorijalne zbirke Ranka Marinkovića. Foto: Snježana Radovanlija Mileusnić

sl.16. Vizualni identitet Memorijalne zbirke Ranka Marinkovića (autori Luka Borčić i Ivan Dorotić). Foto: Snježana Radovanlija Mileusnić

sl.17. MZRM sadržava bogatu zbirku likovnih djela inspiriranih književnim djelom i likom Ranka Marinkovića. Među njima je i ulje na platnu Nenada Marasovića, „Pozе и гесте јор Ranka“. Foto: Snježana Radovanlija Mileusnić

41 Zbirka MZRM djeluje od 2008., a kao Udruga radi od 3. travnja 2012. godine. Predsjednica joj je Nina Vojtek Šabić, koja je Zbirku preuzeila od osnivačice Anči Fabjanović.

42 Više na: „Memorijalna zbirka Ranka Marinkovića, Marinković nas spaja“, <https://www.mzrm.hr/marinkovic-nas-spaja> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).

43 Književna baština u muzejima, „Petar Šegedin“, <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detali/petar-segedin/167> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).

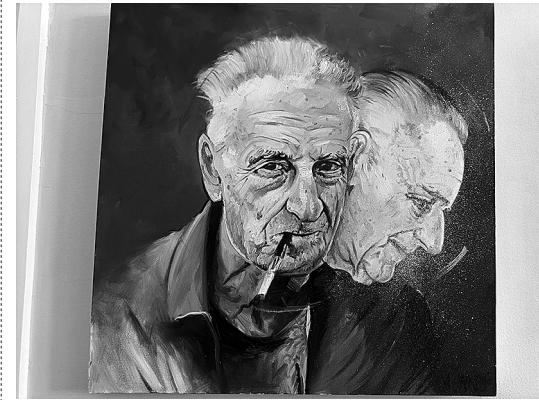
44 „Tijekom rujna 2005. godine (16. – 18. rujna) u Žrnovu, Korčuli i Orebicu održani su prvi *Dani Petra Šegedina*, kulturno-knjizevna manifestacija u čije su organizirane od samog početka uključeni Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Matica hrvatska, Leksikografski zavod *Miroslav Krleža* i Društvo hrvatskih književnika. Osnivač manifestacije je Grad Korčula. Zamišljeno je da se manifestacija održava bijenalno. Gradska muzej Korčula bio je uključen u organiziranje *Dana* od početka samih priprema u Korčuli.“ Preuzeto iz: Sani Sardelić, „Memorijalna zbirka Petra Šegedina – u osnutku: Djeca božja kao muzeološki izazov“, *Muzeologija* 43-44 (2006): 315, <https://hrcak.srce.hr/76999> (pristupljeno 15. prosinca 2023.).

45 Više u: Sani Sardelić, „Književnik u muzeju: Memorijalna zbirka Petra Šegedina“, *Muzeologija* 48-49 (2012): 263-273, <https://hrcak.srce.hr/111815> (pristupljeno 15. prosinca 2023.).

46 Prema usmenom isaku Sani Sardelić, Marija Šegedin Ferenc, kćerka Petra Šegedina, ponudila je inventar cijele sobe svoga oca (iz stana u Zagrebu), no Muzej nema prostora za prihvat takve donacije.

zbirka Ranko Marinković⁴¹, koju čine profesorice s otoka, organiziraju manifestaciju *Marinković nas spaja*, koja jedanput u godini na otoku Visu okuplja maturante iz cijele Hrvatske kako bi im omogućila da se uz stručna predavanja svojih profesora, ali i uglednih sveučilišnih profesora i akademika, približe boljem shvaćanju Marinkovićevih djela.⁴²

KORČULA

Uz ime **Petra Šegedina**, rođenoga 1909. godine u Žrnovu, na otoku Korčuli, na mrežnim stranicama KBM-a⁴³, trenutačno se pojavljuje Gradski muzej Korčula.

Nakon što je Grad Korčula 2005. godine na otoku Korčuli pokrenuo održavanje kulturno-znanstvene manifestacije *Dani Petra Šegedina*, već sljedeće godine rodila se i ideja o ustrojavanju **Memorijalne zbirke Petra Šegedina u Gradskom muzeju Korčula**, koji je od samih početaka (a tako je i do danas) bio uključen u organizaciju *Dana*.⁴⁴

Prema riječima voditeljice Zbirke Sani Sardelić, „tako je Gradski muzej Korčula i institucionalno postao trajni promicatelj ideje o očuvanju memorije o Petru Šegedinu i njegovu djelu“.⁴⁵

Memorijalna zbirka ne sadržava mnogo predmeta⁴⁶ već je usmjerena na prikupljanje objavljenih knjiga Petra Šegedina radi prezentacije njegova cijelokupnoga književnog opusa.

„Njezina nezaobilazna razina, bez koje ona ne bi bila cijelovita, svijet je književnog djela Petra Šegedina, kojemu je izvorište Mediteran. To se posebno odnosi na već spomenuti roman *Djeca božja*, kao i na niz majstorskih pripovijetki *Dan, Sreća, Sretni vrag, Na istom putu, Ništa, ništa, sasvim beznačajno...* Taj je svijet u nezadrživom nestajanju. Materijalna i nematerijalna pojavnost svih oblika otočkog života, sačuvana u riječi, otvara nam mogućnost posebnog uvida u mnoge segmente baštine“⁴⁷, riječi su Sani Sardelić, voditeljice Zbirke.

Usto, Sani Sardelić posebice naglašava: „Memorijalna zbirka Petra Šegedina osmišljena je tako da svojim aktivnostima trajno izlazi izvan zidova muzeja. Njegovi je zidovi čuvaju, ali su njezini muzeološki dometi u dinamično postavljenom opsegu znatno širi no što je njezin realni predmetni sadržaj.“⁴⁸

Ustrojavanje Zbirke, među ostalim, rezultiralo je i uključivanjem književnika **Petra Šegedina** u obnovljeni stalni postav Muzeja iz 2021. godine. Simbolično je predstavljen izlaganjem njegove knjige *Djeca božja* u izdanju Matice hrvatske iz 1946., prvoga suvremenog hrvatskog romana, i *Monografijom Frana Kršinića* iz 1968. No osim što je Petar Šegedin autor *Predgovora* te monografije, potpisao je i brojne tekstove predgovorâ za izložbe svojih zavičajnika – kipara Frane Kršinića u Umjetničkoj paviljonu u Zagrebu (1968.) i u Umjetničkoj galeriji Dubrovnik (1971.), Kršinićeva učenika Ivana Lozice u Modernoj galeriji JAZU-a (1954.), kao i predgovore kataloga izložaba mnogih drugih likovnih umjetnika⁴⁹ čija su djela izložena u stalnom postavu, čime se nastojalo upozoriti na uzajamnu povezanost istaknutih hrvatskih umjetnika 20. stoljeća.

U stalnom je postavu posjetiteljima ponuđeno i pregleđavanje digitaliziranih fotografija (u posjedu raznih imatelja) te naslovnice Šegedinovih knjiga.

Iako je prema Miljenku Foretiću⁵⁰ književna baština još jednoga značajnoga Korčulanina s prijelaza iz 17. u 18. stoljeće – **Petra Kanavelića** (Korčula, 1637. – 1719.), razasuta u nizu baštinskih i sakralnih ustanova, podatci iz KBM-a trenutačno upućuju na Gradski muzej Korčula⁵¹ i na portret Ferdinanda Gustinčića (Giustincicha) iz 1905. godine koji prikazuje Petra Kanavelića⁵². Crtež je izložen u stalnom postavu korčulanskoga Muzeja zahvaljujući Tončiju Baždariću iz Korčule, koji ga je 2019. donirao gradu Korčuli.

Djelatnice Muzeja aktivno sudjeluju u organizaciji izložaba, kao i u projektu međunarodnih znanstveno-knjževnih susreta *Petar Kanavelić i Korčula*, pokrenutih 2005. godine, a 2008. godine Muzej je priredio izložbu *Petar Kanavelić i Korčula*.

Za kraj književne šetnje po muzejima jadranskih otoka treba istaknuti kako postoji svijest i potreba za skupljanjem i muzeološkom prezentacijom književnika koja se realizira u različitim oblicima – od ustrojavanja zbirki

i njihova izlaganja na stalnim ili povremenim izložbama, publiciranja, stručnih i znanstvenih doprinosa, organiziranja edukativnih radionica ili prigodnih obljetničkih skupova do izrade virtualnih multimedijskih projekata.

No na jadranskim su se otocima rodili i mnogi drugi književnici u kojih je, kao u Slobodana Novaka, njihov otočni topos prožimao njihova najbolja književna ostvarenja (poput romana *Mirisi, zlato i tamjan*), a njemu u spomen postoji samo nadgrobna ploča u gradu Rabu, gdje je najradije boravio i stvarao. On, kao i mnogi drugi, trajan su muzejski izazov koji će, želimo vjerovati, rezultirati novim memorijalnim zbirkama ili muzejima književnika.

Primaljeno: 19. prosinca 2023.

LITERATURA I IZVORI

- 1 Bezić Božanić, Nevenka. „Memorijalna zbirka Marku Maruliću u Nečujmu na otoku Solti“. *Vijesti Društva muzejsko-konzervatorskih radnika NR Hrvatske* 8, 1(1959): 7-8.
- 2 Čavić, Aldo. *Predodžba identiteta hvarske komune u književnosti XVI. stoljeća*. Doktorski rad, Sveučilište u Zadru, 2018. <https://dr.nsk.hr/islandora/object/unizd%3A2703/datastream/PDF/view> (pristupljeno 12. prosinca 2023.).
- 3 Čavić, Aldo. *Ribanje i ribarsko prigovaranje Petra Hektorovića: mali vodič*. Stari Grad: Muzej Staroga Grada; Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2020.
- 4 „Dani Ranka Marinkovića“. <https://www.mzrm.hr/dani-ranka-marinkovic> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).
- 5 Dlaka, Irena. „Ostavština Andra Vida Mihičića: intimna zbirka umjetnina i misli“. *Muzeologija* 43-44 (2006): 115-120. <https://hrcak.srce.hr/76965> (pristupljeno 5. prosinca 2023.).
6. „Dossier Ranko Marinković“. *Most: časopis za međunarodne književne veze / The Bridge: Croatian Journal of International Literary Relations* 9-10 (1995): 27-35.
7. Fabijanović, Anči. „O počecima Memorijalne zbirke Ranko Marinković“. <https://www.mzrm.hr/o-zbirci> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).
8. Fisković, Cvito. „Marulić, Balistrilići i Meštrović u Nečujmu“. *Colloquia Maruliana* 4 (1995): 126-136. <https://hrcak.srce.hr/9823> (pristupljeno 15. prosinca 2023.).
9. Foretić, Miljenko. „Petar Kanavelić (1673 – 1719): bibliografija radova, literatura o piscu, radovi (rukopisi djela)“. *Zbornik otoka Korčule* 3 (1973): 173-247.
10. Horjan, Goranka. „Zlarin – otvoren Hrvatski centar koralja“. *Vijesti iz svijeta muzeja: Newsletter* 195 (13. lipnja 2023.). <https://mdc.hr/mdc/publikacije/newsletter/newsletter-13-06-2023/#zlarin> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).
11. „Hrvatski centar koralja“. <https://hckz.hr/> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).
12. Književna baština u muzejima, „Andro Vid Mihičić“. <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/andro-vid-mihicic/126> (pristupljeno 5. prosinca 2023.).
13. Književna baština u muzejima, „Faust Vrančić“. <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/faust-vrancic/242> (pristupljeno 8. prosinca 2023.).
14. Književna baština u muzejima, „Hanibal Lucić“. <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/hanibal-lucic/105> (pristupljeno 12. prosinca 2023.).
15. Književna baština u muzejima, „Ivan Frano Biundović“. <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/ivan-frano-biundovic/286> (pristupljeno 12. prosinca 2023.).

⁴⁷ Sani Sardelić, „Memorijalna zbirka Petra Šegedina – u osnutku: *Djeca božja* kao muzeološki izazov“, *Muzeologija* 43-44 (2006): 316, <https://hrcak.srce.hr/76999> (pristupljeno 15. prosinca 2023.).

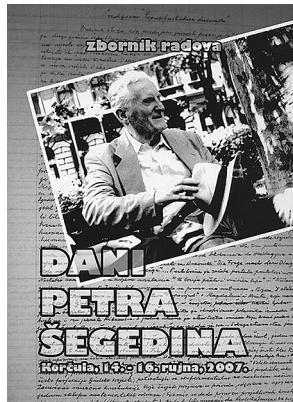
⁴⁸ Sani Sardelić, „Književnik u muzeju...“, 272.

⁴⁹ Neki od kataloga iz fundusa Knjižnice MDC-a jesu: *Edo Kovačević: retrospektivna izložba*, Galerija suvremene umjetnosti, Zagreb, 3. – 19. travnja 1964.; *Frano Kršinić, Dubrovnik, Umjetnička galerija Dubrovnik, 16. srpnja – 30. rujna 1971.; Ivan Lozica: posmrtna izložba od 20. 11. – 6. 12. 1954.*, Zagreb, Moderna galerija JAZU, 1954.; *Jubilarna izložba Frane Kršinića u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu*, 13. – 30. 9. 1968., Zagreb, Grafički zavod Hrvatske, 1968.; *Oton Postružnik, Galerija suvremene umjetnosti Zagreb*, 20. travnja – 6. svibnja 1962.

⁵⁰ Miljenko Foretić, „Petar Kanavelić (1673 – 1719): bibliografija radova, literatura o piscu, radovi (rukopisi djela)“, *Zbornik otoka Korčule* 3 (1973): 173-247.

⁵¹ Književna baština u muzejima, „Petar Kanavelić“, <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/petar-kanavelic/72> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).

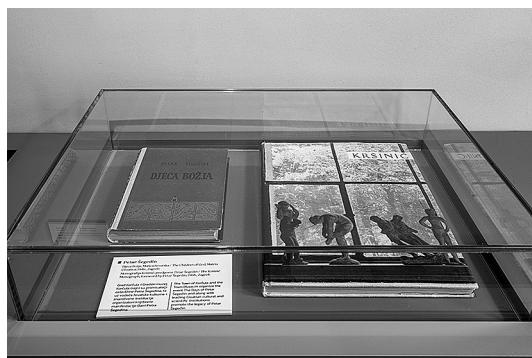
⁵² Na Međunarodnim susretima *Petar Kanavelić i Korčula 2015.* godine Marija Hajdić održala je izlaganje *Portret književnika Petra Kanavelića autora Ferdinanda Gustinčića iz početka 20. st.*

sl.18. Zbornik radova „Petar Šegedin i njegovo vrijeme“ (Dani Petra Šegedina, Korčula, 2007). Preslika iz fonda Knjižnice MDC-a.

sl.19. Portret Petra Kanavelića koji je naslikao Ferdinand Gustinčić, izložen u postavu Gradskoga muzeja Korčula
Foto: Dimitri Medvedev

sl.20. Petar Šegedin – knjigom i fotografijom, u stalnom postavu Gradskoga muzeja Korčula. Foto: Dea Botica.

16. Književna baština u muzejima, „Marin Franićević“. <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/marin-franicevic/269> (pristupljeno 13. prosinca 2023.).

17. Književna baština u muzejima, „Petar Hektorović“. <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/petar-hektorovic/278> (pristupljeno 12. prosinca 2023.).

18. Književna baština u muzejima, „Petar Kanavelić“. <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/petar-kanavelic/72> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).

19. Književna baština u muzejima, „Petar Šegedin“. <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/petar-segedin/167> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).

20. Književna baština u muzejima, „Ranko Marinković“. <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/ranko-marinkovic/110> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).

21. Književna baština u muzejima, „Vesna Parun“. <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/vesna-parun/142> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

22. Književna baština u muzejima, „Vladimir Nazor“. <https://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detalji/vladimir-nazor/133> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

23. Književna baština u muzejima, „Muzejski dokumentacijski centar“. <https://kbm.mdc.hr/> (pristupljeno 1. prosinca 2023.).

24. Kolumbić Šćepanović, Mirjana. *Hvar i njegovo kazalište: 1612. – 2012.* Hvar: Grad Hvar: Muzej hvarske baštine, 2012.

25. „Kuća Vladimir Nazor, Turistička zajednica općine Milna“. <https://tz-milna.hr/kuca-vladimir-nazor/> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

26. „Lošinjski muzej, Zbirka Andra Vida Mihića“ . https://www.muzej.lošinj.hr/zbirka_andro_vid_mihić (pristupljeno 5. prosinca 2023.).

27. Matoković, Andrea. „Muzej otoka Brača u Škripu“. *Informatica Museologica* 42 (2011): 41–45. <https://hrcak.srce.hr/file/198200> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

28. Matoković, Andrea. „Ostavština Đure Nazora u Muzeju otoka Brača u Škripu“. *Muzeologija* 48-49 (2012): 274–284. <https://hrcak.srce.hr/file/164866> (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

29. „Memorijalna zbirka Ranka Marinkovića (MZRM), Vis“. <https://www.mzrm.hr/> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).

30. Memorijalna zbirka Ranka Marinkovića, „Marinković nas spaja“. <https://www.mzrm.hr/marinkovic-nas-spaja> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).

31. „Memorijalni centar Faust Vrančić“. mc-faustvranacic.com (pristupljeno 8. prosinca 2023.).

32. Muhoberac, Mira. „S Marinkovićem na Visu“. *Vijenac* 496 (2013). <https://www.matica.hr/vijenac/496/s-marinkovicem-na-visu-21380/> (pristupljeno 17. prosinca 2023.).

33. Muzej hvarske baštine, „Ljetnikovac Hanibala Lucića“. <https://www.muzejhvar.com/ljetnikovac-hanibala-lucica/> (pristupljeno 12. prosinca 2023.).

34. Muzejski dokumentacijski centar, „Izvješća Muzeja otoka Brača u Škripu: izvješće o radu za 2021. godinu“. https://mdc.hr/files/pdf/Izvjesca/2021/Muzej%20otoka%20Bra%C4%8D%20_2021_mdc.pdf (pristupljeno 10. prosinca 2023.).

35. Općina Jelsa, „Zaključak o prihvatanju darovanja gospode Ine Franićević“, 13. prosinca 2011. *Službeni glasnik Općine Jelsa* 18 (2011). https://jelsa.hr/SLU_BENI_GLASNIK_OPACINE_JELSA_br.18_2011.pdf (pristupljeno 13. prosinca 2023.).

36. „Poetska mapa Hvara, Muzej Općine Jelsa“. <https://muzejopcinjelsa.hr/category/poetska-mapa-hvara/> (pristupljeno: 12. prosinca 2023.).

37. Sardelić, Sani. „Književnik u muzeju: Memorijalna zbirka Petra Šegedina“. *Muzeologija* 48-49 (2012): 263–273. <https://hrcak.srce.hr/111815> (pristupljeno 15. prosinca 2023.).

38. Sardelić, Sani. „Memorijalna zbirka Petra Šegedina – u osnutku: *Djeca božja* kao muzeološki izazov“. *Muzeologija* 43-44 (2006): 315–324. <https://hrcak.srce.hr/76999> (pristupljeno 15. prosinca 2023.).

39. Topohvar, „Radna soba i biblioteka Marina Franićevića“. <https://www.topohvar.at/orde/vk/vk-tg-04-1/> (pristupljeno 13. prosinca 2023.).

40. Virtualni muzej Fausta Vrančića, „Gradskna knjižnica Juraj Šžigoric“ Šibenik. <https://faust.knjiznica-sibenik.hr/> (pristupljeno 8. prosinca 2023.).

MUSEUMS AND COLLECTIONS OF THE LITERARY HERITAGE ON THE CROATIAN ISLANDS

How many museums and collections dedicated to some Croatian writer have been established on the Adriatic islands?

This was the question we wanted to answer by looking into the thematic portal **Literary Heritage in Museums**.

The thematic online guide was established as one form of promotion of Croatian museums, galleries, their holdings and activities, and, indirectly, of Croatian writers and their legacies.

This legacy, which we have called the literary heritage, covers not only the books written by some Croatian author, not even just their personal libraries, built up over the courses of their lives, telling of their interests as readers. The literary heritage relates to all the museum material that museums in their missions collect – material and intangible witnesses of their lives lived together with their contemporaries. The literary heritage then comprehends photos and letters, manuscripts, documents, charters and prizes, various items of use and ornamentation, garments, furniture, vehicles, various memorabilia and all the other material that they used, produced, received or that witnessed to their lives. Works of art too are covered, if their themes are writers' portraits, or some of the characters or themes from their books, as well as various audiovisual products.

Of the 270 writers included in the portal, ten of them have been museologically treated in ten museums and collections on eight Croatian islands.